

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Gamețchii Serghei XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.06.2017 – 29.12.2017;

Instanța de apel: 10.08.2018 – 08.10.2018;

Instanța de recurs: 10.12.2018 – 16.01.2019.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 29 decembrie 2017, Gamețchii S. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare;
- art. 187 alin.(2) lit. f) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Gamețchii S. i-a fost stabilită definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani, fără amendă, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, s-a dispus încasarea de la Gamețchii S. în beneficiul lui Cobzac Iu. prejudiciul material în mărime de 18148 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Gamețchii S., la 24 iunie 2016, în intervalul de timp de la ora 01:00 până la ora 14:00, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în casa de pe XXXXX, a sustras pe ascuns din safeul părții vătămate Cobzac Iu. o brățară din aur cu greutatea de 27 gr. în valoare de 12150 lei, o brățară din aur cu greutatea de 4 gr. în valoare de 1800 lei, o cruce din aur cu greutatea de 4 gr. în valoare de 1800 lei, o cruce din argint cu greutatea de 4 gr. în

valoare de 216 lei, o cruce din aur cu greutatea de 2 gr. în valoare de 900 lei, un lăntișor din aur cu greutatea de 8 gr. în valoare de 3600 lei, un lăntișor din aur cu greutatea de 10 gr. în valoare de 4500 lei, un inel de cununie din aur cu greutatea de 4 gr. în valoare de 1800 lei, un inel de cununie din aur cu greutatea de 3 gr. în valoare de 350 lei, o brățară confecționată din argint cu greutatea de 8 gr. în valoare de 432 lei și mijloace bănești în sumă de 500 lei, cauzându-i ultimului o daună materială considerabilă în sumă totală de 28048 lei.

Tot el, la 27 iunie 2016, aproximativ în jurul orei 03:05 urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, în timp ce se afla în barul „Cezar”, amplasat în mun. Chișinău, str. Sarmisegetuza 30, a sustras o geantă bărbătească din piele în valoare de 1000 lei, în care se afla un telefon mobil de model „Huawei” în valoare de 500 lei cu IMEI XXXXX, pașaportul și permisul de conducere pe numele Fuștei S., un portmoneu din piele în valoare de 300 lei, în care se aflau 3 card-uri bancare, două brichete, două perechi de chei, o pereche de căști în valoare de 50 lei, o cartelă „Orange” și mijloace bănești în sumă de 1499 lei și 5 hrivne ucrainene, echivalentul a 3 lei, după care, cu bunurile sustrase, a părăsit locul faptei și a plecat într-o direcție necunoscută, cauzându-i părții vătămate Fuștei S. o daună materială considerabilă în sumă totală de 3352 lei.

Pe baza stării de fapt expuse supra, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, în drept, faptele inculpatului Gamețchii S. întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de: art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal - furtul, *adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile* și art. 187 alin.(2) lit. f) Cod penal - jaful, *adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

Cauza penală de către prima instanță a fost examinată conform procedurii generale, instanța de judecată dispunând în temeiul art.321 alin.(2) pct. 1) Cod de procedură penală, judecarea acesteia în lipsa inculpatului, care s-a sustras de la prezentarea în instanță.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței, în termenul și modul prevăzut de art. 401 și 402 Cod de procedură penală, a fost contestată cu apel de către inculpat, care a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde în privința sa, sub formă de amendă sau muncă neremunerată în folosul comunității.

În motivarea apelului inculpatul, a indicat că cauza a fost examinată în lipsa sa, nu a fost citat la ședința de judecată, despre sentință a aflat când a fost reținut, anterior nu a fost judecat, este încadrat în câmpul muncii, are grija de bunica sa care este bătrână și bolnavă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2018, apelul inculpatului a fost admis, cu casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedepsei și cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Gamețchii S., recunoscut vinovat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, a fost condamnat cu aplicarea art. 70 alin. (3¹) Cod penal, la 1 an închisoare, iar în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal la 4 ani și 8 luni închisoare, fără aplicarea amenzii, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului i-a fost stabilită definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, fără aplicarea amenzii, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest dispozițiile sentinței contestate au fost menținute fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, prima instanță, cercetând în cumul probele administrate prin prisma admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, corect a stabilit situația de fapt, încadrând juridic faptele reținute în sarcina inculpatului Gamețchii S. în baza art. 186 alin. (2) lit. d) și art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal. Însă, în partea stabilirii pedepsei, nu s-a ținut cont de unele circumstanțe reale și personale ale inculpatului, prin urmare în această parte se va interveni în sentință.

Astfel, verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului, Gamețchii S., Curtea de Apel a constatat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, art. 61 și art.75 Cod penal și la stabilirea categoriei pedepsei, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Însă, în conformitate cu art.10 alin.(1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Potrivit Legii nr. 163 din 20.07.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial nr.364-370/616 din 20.10.2017), ce a intrat în vigoare la 20.12.2017, legiuitorul a operat modificări la art.70 Cod penal, completând această normă cu un nou alineat și anume (3¹) unde este stipulat că, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximum pedepsei se reduce cu o treime.

În cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.

Astfel, în cauza supusă judecării se constată că, la momentul comiterii infracțiunilor inculpatul avea vârsta de 19 ani, respectiv în privința acestuia sunt aplicabile prevederile art.70 alin.(3¹) Cod penal, urmând a fi reduse maximele pedepselor cu închisoare prevăzute pentru infracțiunile imputate, cu o treime.

Instanța de apel a notat că sancțiunea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. d)

Cod penal, pentru care a fost recunoscut vinovat, prevede pedeapsă cu închisoare de până la 4 ani, iar sancțiunea prevăzută de art. 187 alin.(2) lit. f) Cod penal, prevede pedeapsa cu închisoare de la 5 la 7 ani. Ținând cont de dispoziția art. 70 alin. (3¹) Cod penal și reducând cu o treime din maximul pedepsei prevăzute la art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal și art. 187 alin.(2) lit. f) Cod penal, inculpatului urmează a-i fi stabilită în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal 1 an închisoare, iar în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal 4 ani și 8 luni închisoare, fără aplicarea amenzii.

Dat fiind faptul că inculpatul a săvârșit un concurs de infracțiuni, urmează a fi aplicate și prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i lui prin cumul parțial pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 5 ani.

6. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, inculpatul a depus ă, în termenul prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, recurs ordinar solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, cu aplicarea față de inculpat a unei pedepse mai blânde.

Potrivit conținutului cererii de recurs, Gamețchii S. menționează că prima instanță eronat nu a examinat cauza în privința sa în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, totodată eronat nu i-a aplicat art. 27 din Codul penal, or acțiunile sale pe episodul incriminat în baza art. 187 Cod penal nu au fost duse până la sfârșit, adică a comis doar o tentativă de jaf și a restituit prejudiciul material cauzat părții vătămate, ultima neavând careva pretenții față de inculpat.

Totodată, recurentul menționează că, pe episodul imputat în baza art. 186 Cod penal i-a restituit prejudiciul părții vătămate în quantum de 9900 lei, restul rămas din suma sustrasă de 18148 lei, îi vor restitui rudele inculpatului.

La fel, se consemnează că în momentul comiterii infracțiunilor inculpatul avea vârsta de 18 ani, este orfan, are la întreținere pe bunica bolnavă, se căiește sincer de cele comise, anterior nu a fost condamnat. Este eronată afirmația că, la etapa judecării cauzei de către prima instanță, s-a eschivat de a se prezenta la ședințe, dar nu a fost citat corespunzător.

Reieșind din aceste considerente, inculpatul consideră că urmează să i se aplice o pedeapsă mai blândă.

7. În corespundere cu prevederile art.431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului depus de inculpat menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, fără citarea părților, în baza actelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele considerente.

Pornind de la dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, se relevă că instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat. Soluția instanței prin care se dispune inadmisibilitatea cererii de recurs, din motiv că este vădit neîntemeiată, se materializează în efectuarea verificării tuturor

cazurilor de casare invocate de parte, în raport cu actele dosarului, drept urmare constatându-se că actul recurat este conform legii, fără a prezenta vreo lipsă de natură să-l afecteze și să genereze desființarea acestuia.

De asemenea, conform prevederilor expuse în art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și motivate corespunzător de titularul cererii de recurs.

În speță, se constată că recurentul, fără a invoca vreun temei de casare din cele expres stipulate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, menționează aceleași argumente ca și în cererea de apel și pledează pentru aplicarea în privința sa a unei pedepse mai blânde, neprivative de libertate. În vederea susținerii acestei soluții, inculpatul indică că a recunoscut integral cele incriminate prin rechizitoriu, se căiește sincer de cele comise, nu a mai fost anterior condamnat, a restituit parțial prejudiciul material cauzat părților vătămate prin infracțiunile comise și o are la întreținere pe bunica sa, care este bolnavă.

Raționamentele pe care se fundamentează soluția de inadmisibilitate a prezentului recurs, mai întâi se bazează pe aceea că, este inacceptabil faptul că inculpatul, pe calea recursului ordinar, dorește să se ajungă practic la o nouă analiză a sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel nu pentru a fi corectată vreo eroare judiciară, ci doar în vederea redozării pedepsei, în acest sens instanța de recurs ordinar transformându-se într-o veritabilă instanță de apel, ceea ce excede scopul pentru care aceasta a fost creată. Simpla posibilitate de a exista două puncte de vedere asupra unei chestiuni nu este un temei pentru reexaminare. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar când devine necesară ca urmare a unor circumstanțe având un caracter substanțial și obligatoriu, ceea ce la caz nu s-a dovedit. (*a se vedea Ryabykh împotriva Rusiei, nr. 52.854/99, & 52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului 2003-IX*)

În continuare, Colegiul menționează că, în cererea de recurs, Gamețchii S. invocă în mod repetat argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există circumstanțe cu caracter substanțial și convingător, care să justifice ingerința instanței supreme în hotărârea instanței de apel, în latura stabilirii pedepsei.

În același context, instanța de recurs consemnează că găsește vădit nefondate criticele ce vizează individualizarea pedepsei aplicate inculpatului de instanța de apel, rezultând în acest sens din însăși scopul pedepsei penale exclamat în art. 61 Cod penal de legislator, potrivit căruia pedeapsa este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare aplicată în privința condamnaților, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea infractorilor, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestora, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Așadar, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în

viitor a săvârșirii unor fapte infracționale.

La caz, se relevă că, corect instanța de apel a intervenit în sentință, din alte motive decât cele invocate de inculpat, cu casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei și cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care s-a menținut condamnarea inculpatului Gamețchii S. în baza art. 186 alin. (2) lit. d) și art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, însă fiindu-i aplicat art. 70 alin. (3¹) Cod penal, i-a fost redusă pedeapsa închisorii, prin prisma art. 84 alin. (1) Cod penal, la 5 ani, fără amendă, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de recurs se raliază statuărilor instanței de apel și consideră că aceasta justificat a intervenit în această parte în sentință, modificând cuantumul pedepsei, având în vedere că, potrivit *Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 163 din 20.07.2017*, publicată în Monitorul Oficial nr.364-370/616 din 20.10.2017, care a intrat în vigoare la 20.12.2017, printre altele au fost efectuate modificări în art. 70 din Codul penal, fiind completată această normă cu un nou aliniat și anume (3¹) unde este stipulat că, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime.

Respectiv, corect instanța de apel a consemnat că: „ ... *sanțiunea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal, pentru care a fost recunoscut vinovat, prevede pedeapsă cu închisoare de până la 4 ani, iar sanțiunea prevăzută de art. 187 alin.(2) lit. f) Cod penal, prevede pedeapsa cu închisoare de la 5 la 7 ani. Ținând cont de dispoziția art. 70 alin. (3¹) Cod penal și reducând cu o treime din maximul pedepsei prevăzute la art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal și art. 187 alin.(2) lit. f) Cod penal, inculpatului urmează a-i fi stabilită în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal 1 an închisoare, iar în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal 4 ani și 8 luni închisoare, fără aplicarea amenzii, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.*

Dat fiind faptul că inculpatul a săvârșit un concurs de infracțiuni, urmează a fi aplicate și prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i lui Gamețchii S. prin cumul parțial al pedepselor aplicate - pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 5 ani, fără aplicarea amenzii, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.”

Totodată, corect Curtea de Apel a notat faptul că inculpatului urmează să-i fie stabilită anume pedeapsa sub formă de închisoare, or doar așa acesta va conștientiza gravitatea faptelor comise și se va eschiva pe viitor de a mai avea așa comportament infracțional.

În același timp, pentru justa efectuare a operațiunii de individualizare a pedepsei în privința lui Gamețchii S. corect s-a ținut seama de prevederile din alin. (3¹) al art. 70 din Codul penal, deoarece inculpatul a comis ambele infracțiuni având vârsta de 18 ani, respectiv aplicarea retroactivă a prevederilor nominalizate este justificată. Or, raționamentele care fundamentează această soluție, au ca bază prevederile din dispoziția art. 10 alin. (1) din Codul penal, potrivit cărora legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor

care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

La caz, instanța de apel a ținut seama de rigorile legii în acest sens și i-a stabilit inculpatului o pedeapsă echitabilă și proporțională faptelor comise de acesta, în cuantum de 5 ani închisoare. Totodată, instanța de recurs remarcă faptul că, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins prin aplicarea unei pedepse non-privative de libertate sau de altă categorie, iar în formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, care, în această speță indubitabil că au fost luate în considerare de instanța de apel la momentul individualizării pedepsei.

Mai mult ca atât, instanța de recurs consideră că instanța ierarhic inferioară a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor acestei cauze și nemijlocit a personalității inculpatului Gamețchii S., care anterior nu a fost condamnat, urmărind în acest sens comportamentul acestuia înainte și după săvârșirea infracțiunilor incriminate, precum și a ținut cont de circumstanțele comiterii acestor infracțiuni, de scopul urmărit, stabilindu-i în acest sens o pedeapsă proporțională faptelor comise.

Colegiul accentuează că reeducarea inculpatului în spiritul respectării valorilor apărute de legea penală nu este posibilă decât prin menținerea pedepsei aplicate prin decizia instanței de apel, atât sub aspectul cuantumului cât și al modalității de executare a acesteia.

Față de lucrul judecat de către instanța de apel, Colegiul consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa aplicată infractorului este echitabilă raportat la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care îl va descuraja pe inculpat de a comite pe viitor alte fapte infracționale de același gen.

În consecutivitatea celor redade, Colegiul, la fel, respinge și criticele inculpatului precum că, cauza în privința lui urma să fie judecată potrivit procedurii abreviate de judecare, stipulate de legislator în art. 364¹ Cod de procedură penală, având în vedere că, prima instanță a întreprins toate măsurile necesare pentru asigurarea prezenței inculpatului la ședințele de judecată, însă acesta, fiind legal citat, s-a eschivat de la judecarea cauzei, ceea ce a condus la examinarea acesteia în lipsa lui Gamețchii S. și, corelativ la imposibilitatea aplicării prevederilor din art. 364¹ Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de recurs consideră că alegațiile ce țin de încadrarea juridică a faptei de jaf, menționate de inculpat în recurs, sunt vădit nefondate, or infracțiunea comisă de acesta și încadrată în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal a fost consumată, nefiind aplicabil aici art. 27 Cod penal după cum pretinde recurentul.

Pe cale de consecință, instanța de recurs reiterează că intervenția în soluția instanței de apel este lipsită de temei juridic, întrucât cuantumul pedepsei stabilit inculpatului este în limitele prevăzute de lege, iar modificarea acestuia de către instanța de apel, a fost întemeiată și argumentată prin raționamente nepasibile criticării.

Având în vedere considerentele arătate în partea descriptivă a prezentei decizii și

raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat de inculpat sunt declarative, repetitive și vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Gamețchii Serghei XXXXX, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2018, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 februarie 2019.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion